公視戲劇

「斯卡羅」

客語台詞彙整

(學習用)

【講客个人物】

• 阿杰:客人+排灣混血

• 村人、水仔:車城社寮庄个村人摎頭人

林老實:阿杰个阿爸阿九:保力庄个頭人

• 蝶妹:女主角

<u>Aiuanyu_愛灣語</u>編 v0.5<u>(☞看最新版)</u> <u>(更新紀錄)</u> 收看原劇

討論、共筆、協作區

EP1 vali kemasiljavek 海上的風

8:02

Cúnngin: Fánè Kied, lò gúigì, éndéu ìa

Hàgngin zóng, íu ngin siibliug se

ě, oi íu sĭinngĭanlí!

村人: 番仔杰,老規矩, 嗯兜這客人庄, 有人十六歲

吔,愛有成年禮!

Kied: Ngǎi he Hàggángǐn, m he fánè!

Cúnngǐn: Ngía vùggá Sám Gùed Íanngi à!

Fánngin ámé, Hàgngin ábá, ng ájì,

mai bún mófán.

村人: 若屋下三國演義啊!番人阿姆,客人阿爸,你 阿姐,賣分毛番。

> Sagtěu ňg qǐung se iung do tai, du mò cùdsù, ìa bài bún ňg gífi à! Ňg ge sĭinngĭanlí lòi à! Láu sángfán sĭin hong Hàgngĭn sám tòd tèd! Ňg qiu gogúan ě!

石頭你從細用到大,都無出手,這擺分你機會啊!你个成年禮來啊!摎生番身項客人衫脫 忒!你就過關吔!

14:06

Sùiè: Salĭau sénlí zóng, lìong pìen íu từngteu, ciinè mŏ vàpìen. Sángge Hoglòngĭn mˇ giu, xìge Hàgngĭn, me mˇ sú! Zèu!

水仔: 社寮生理庄,兩片有通透,秤仔無偎偏。生个學老人 毋救,死个客人,乜毋收!走!

14:42

Lǐm Lòsiid: Tien mỏ ngá fun, láu Hoglòngin qìong sùi biangmiang, mỏ oi hi là!

林老實: 田無吾份,摎學老人搶水拚命,無愛去啦!

Á-Gìu: Ng hed di Tùnglíangpú Hàggá zóng, m tensù ŏ?

阿九: 你歇在統領埔客家庄,毋撡手喔?

Lim: Ngìong bán? He mŏ tensù, iu oi séu ngá vùg? Ng hǎn mǎng láu ngá bú'ngĭong fi sìidlí.

林: 仰般?係無捲手,又愛燒吾屋?你還盲摎吾 餔娘會失禮。

Á-Gìu: Ng lŏi tensù, ngá tǐen, piog lìong fun tǐen bún ňg.
Ngá laiè, me íu vùg hò hed!
He mŏ, Hàggá zóng, mŏ ngĭn sìong oi ga fánè!
Ng laiè, qiu dèn dò tò Salĭau ge tùsáng'è, zai go sa sén tùsángzìi a!

阿九: 你來擀手,吾田,贌兩<mark>分</mark>田分你。 若倈仔,乜有屋好歇! 係無,客家庄,無人想愛嫁番仔! 你倈仔,就等着討社寮个土生仔,再過生土

生子啊!

Lim: Ngǎi vùggá ngǐn, qionpu zoha
Hàggángǐn.
Cěusǎng Hoglòè, cǐi go
zúngxien lè he? Hṅg!
Ngǎi těn ňg hi zo ngimǐnĭa, ṁ
kǐu íu ngǐn bai, qiang kǐu ngá
laiè íu tǐen hò gáng;
he mǒ, ňg bai màge, ngǎi du hi
qǐm ňg!

林: 偃屋下人,全部做下客家人。 樵城學老仔,劇過中線哩係?哼! 偃跈你去做義民爺,毋求有人拜,淨求吾倈 仔有田好耕; 係無,你拜麼个,偃都去尋你!

Kied: Ábá!

杰: 阿爸!

Lim: Á-Kied!

林: 阿杰!

Kied: Ngǎi ti ngá Ábá hi!

Gìu: Ng siiblìug se lè. Hàggángǐn o, zòvàn oi gíngo ìa gúan, zang

zodèd son taingin.

九: 你十六歲哩。客家人喔,早晚愛經過這關,

正做得算大人。

Lim: Bùd zùn hi!

林: 不准去!

Gìu: Ngía laiè...

九: 若倈仔……

Lǐm: Moiè zèu tèd, hegòng laiè iu xì

tèd, gía mé xì m voi bionggo

ngăi.

林: 妹仔走忒,係講倈仔又死忒,厥姆死毋會放

過捱。

16:54

Lim: Těubài, hém ňg hi Fùsǎng, ňg gíang

do voi xì! Ìaha iu voi hi sĭongcíi?

林: 頭擺,喊你去府城,你驚到會死!這下又會去相剛?

Kied: Ábá!

杰: 阿爸!

Lim: Gómózìi! M he ng, én qiu iu tien lè la!

第 6 頁,共 31 頁 2021/9/2, 23:16

林: 孤盲子!毋係你, 偲就有田哩啦!

Kied: Ábá, íu sŏn hò ngíam.

杰: 阿爸,有船好拈。

17:28

Á-Gìu: Mŏ haglòn...

阿九: 無核卵…… (粗口,很小聲,我聽不出來,是參考

網友資訊)

21:00

Á-Gìu: Zunpǐ hǎn cèd tèd lè!

阿九: 圳埤還塞忒哩!

24:12

Lim: Qiu mong ňg ájì, di Fùsǎng ngìd'è hò

go.

林: 就望你阿姐,在府城日仔好過。

Kied: He Ámé ge zo sángfán ge cǐi pìed?

杰: 係阿姆該做生番个剛撇?

Lim: Ng siibliug se lè, di Lŏngkieu, m̃ he bún ngǐn cíi xì, qiu he zo sángfánè cíi ngǐn.

林: 你十六歲哩, 佇琅琦, 毋係分人剛死, 就係做生番 仔剛人。

Lǐm: Íu láu ňg ájì gòng go lè, ňg siiblìug se, voi dai ňg hi Fùsǎng. Gǐ m zònlŏi, én hi qǐm gǐ!

林: 有摎你阿姐講過哩,你十六歲,會帶你去府城。佢毋 轉來, 偲去尋佢!

29:15

Gìu: Ng dòng sùimàg, bún sùi qiang lìug jin ngía tǐen, ngá tǐen m̃ sìi sái sùi o? Ng oi hìug Cěusǎng, ngǎi oi hìug Bòlid, Tùnglíangpú!

九: 你擋水脈,分水淨流進若田,吾田毋使噴水喔? 你愛畜樵城,偃愛畜保力、統領埔!

•••••

第 8 頁,共 31 頁 2021/9/2, 23:16

Sùi: Á-Gìu Góè, ňg láu sángfán piog ge Tùnglíangpú, voi mŏ oi lè.

水: 阿九哥仔,你摎生番贌个統領埔,會無愛哩。

31:40

Sùi: Á-Gìu Góè a, taigá ngiong ìd pu la, hò mò?

水: 阿九哥仔啊,大家讓一步啦,好無?

Gìu: Bòlid zodèd hìug àn dó ngǐn, ngǎi hǎn oi láu sángfán piog Tùnglíangpú?

九: 保力做得畜恁多人, 偃還愛摎生番贌統領埔?

• • • • •

32:47

Gìu: Zéusĭin, gìhăge sengĭnè, kon ciigá ge ábá, góng hi măi.Qìong m dò sùi, gǐ ìadéu ábá, pagpag

xì lè!

Hàggángǐn m giang zo ngiminia, Tùngliangpú, m tui! Sùimàg, ng m hò biong a, dèn ngá ngin hi qìong!

九: 朝晨,幾下个細人仔,看自家个阿爸,扛去埋。

搶毋着水,佢這兜阿爸,白白死哩! 客家人毋驚做義民爺,統領埔,毋退! 水脈,你毋好放啊,等吾人去搶!

Sùi: Á-Gìu Gó, m hò zèu la!

水: 阿九哥, 毋好走啦!

35:50

Gìu: Ìaha, ňg zodèd biong sùimàg.

九: 這下,你做得放水脈。

36:25

Gìu: Á-Sùi, Tùnglíangpú ge fò, voi séu do

Saliau o!

九: 阿水,統領埔个火,會燒到社寮哦!

38:20

Lim: Těubài Hàgngin séu, ìa bài Cěusăng

Hoglòè séu. Ìa vùg, he ňg ámé qínsù

hì ge.

父: 頭擺客人燒,這擺樵城學老仔燒。這屋,係你阿

姆親手起个。

第 10 頁,共 31 頁 2021/9/2, 23:16

Lim: Macuka, ngǎi dai Á-Kied-è, hi qim Tiab-Moi a, ňg oi bòfu én ìdgángǐn tǒnian. A?

父: 瑪祖卡, 佐帶阿杰仔, 去尋蝶妹啊, 你愛保護偲一家人團圓。啊?

Sŏnĭan: Oi! Hàggángĭn? Ngăi qǐm gúanfù!

船員: 喂!客家人?偃尋官府!

Lim: Gúanfù? Íu gúanfù hǎn voi séu vùg a? Zèu la!

父: 官府?有官府還會燒屋啊?走啦!

•••••

Lim: Hi kon iu màge dadqien ge a!

父: 去看有麼个值錢个啊!

Kied: Ábá! Sŏnĭan!

杰: 阿爸!船員!

40:00

Sùi: Cěusăng ngin lời bán fo mỏ oi ge a.

第 11 頁,共 31 頁 2021/9/2, 23:16

Ágóè, Salĭau nab fánzú, săngfánè náu fánmòè, náu sŏnĭan.

Dí sŏnĭan dui Salĭau zèu, sú zòn Salĭau se siiqĭn,

ngufi ngǎi láu sŏnǐan tensù, voi cùdcò.

水: 樵城人來搬貨無愛个啊。 阿哥仔,社寮納番租,生番仔惱番毛仔,惱船員。 知船員對社寮走,收轉社寮細事情, 誤會偃摎船員捲手,會出草。

Lim: Sùi a, tùng ng jia gì tiau logsòg.

林: 水啊,同你借幾條絡索。

Sùi: Fùsăng lu dóng ìan a, siid bàu téu è a. Giu sŏnĭan ge sònngĭun, ngăi oi líang. Hò. Logsòg.

Tiab-Moi ho, mŏ tincog qiu oi zòn lŏi le.

Ìaha hi Fùsǎng, ngǔihìam la.

水: 府城路當遠啊,食飽兜仔啊。 救船員个賞銀,偃愛領。〔意思與字幕似有出入〕 好。絡索。 蝶妹呴,無定著就愛轉來哩。 這下去府城,危險啦。

Kied: Ábá!

杰: 阿爸!

Lim: Diau ngía mé lè...

第 12 頁,共 31 頁 2021/9/2, 23:16

Á-Kied! Zèu!

林: 屌若姆哩……

阿杰!走!

44:07

Lim: Zèu lè, mò haglòn ge.

Gìag! Tincog voi do Fùsăng qim ng ájì!

Lŏi!

林: 走哩,無核卵个。

遽!定著會到府城尋你阿姐!來!

Lim: Ngăi giang sìid m cùd ájì.

杰: 偓驚識毋出阿姐。

Lim: Giag giag!

遽遽!

Lim: Téungiuced. Diamdiam.

偷牛賊。恬恬。

Kied: Ábá!

杰: 阿爸!

Lim: Ka hi déu ě, qiu he Fúnggòng, dai gi hi

bo gúan!

較去兜吔,就係風港,帶佢去報官!

Kied: Ábá m hi ě?

杰: 阿爸毋去吔?

Lim: Ngài hi lè, mà ngin láu ng ámé zoban

a? Sa hi!

偃去哩, 麼人摎你阿姆做伴啊? 嗄去!

Kied: Ábá!

杰: 阿爸!

Lim: Ìadéu he ng ábá cii go ge téungiuced.

"Lon cii ngin ge, tincog văngxì," ng

ámé gòng ge.

Boin.

林: 這兜係你阿爸劇過个偸牛賊。

「亂剛人个,定著橫死」,你阿姆講个。

報應。

EP2 sequijung 藍眼人

11:26

Tiab: Ádigù, ngǎi he Ájì. Ádigù.

蝶: 阿弟牯, 偃係阿姐。阿弟牯。

23:37

Kied: Ìa vi he nai? Ngǎi oi zòn hi qǐm Ábá.

24:26

Kied: Ábá oi dai sŏnĭan lŏi qĭm ňg, bún

téungiuced cii xì tèd lè, Ájì.

杰: 阿爸愛帶船員來尋你,分偸牛賊剛死忒哩,阿姐。

Tiab: M hò sìong Ábá lè, ngǎi kon dò ng,

ngǎi qiu ónsím lè.

蝶: 毋好想阿爸哩,偃看着你,偃就安心哩。

Kied: Ngǎi va dò voi ngin m cùd Ájì.

杰: 促話着會認毋出阿姐。

Tiab: Ájì ngin dèd cùd ňg a. Lŏi. Ňg zai go

soi ìd há ě.

蝶: 阿姐認得出你啊。來。你再過睡加一下吔。

26:07

Kied: Ájì, hǎi tèd tai ě.

杰: 阿姐,鞋忒大吔。

Tiab: Gìag déu ě. Lŏi! Oi hi láu ňg ónfu.

蝶: 遽兜吔。來!愛去摎你安戶。

Tiab: Di Fùsăng, m hò gòng fánfa.

la vi íu ngin ma ňg săngfánè, m hò

siinngin.

Ha ngi bài, qiu hǎng ìa tǐau lu zòn hi.

蝶:在府城,毋好講番話。

這位有人罵你生番仔,毋好承認。

下二擺,就行這條路轉去。

•••••

第 16 頁,共 31 頁 2021/9/2, 23:16

Tiab: Fùsăng m voi íu ngin séu ngia vùg.

蝶: 府城毋會有人燒若屋。

27:02

Tiab: Dènidha do dàsagcong, oi ngíunnai.

Mŏ bún dà, m voi cùdsíi.

蝶: 等一下到打石場,愛忍耐。無分打,毋會出師。

Kied: Ngǎi zò qiu di Ábá ge cùdsíi lè.

杰: 偃早就在阿爸該出師哩。

43:10

Tiab: Ádigù!

Ádigù!

蝶: 阿弟牯!

阿弟牯!

Kied: Ájì.

杰: 阿姐。

Tiab: Ngdéu hi nai a? Hǎn m zòn hi

ísánggùan?

蝶: 你兜去哪啊?還毋轉去醫生館?

Kied: Ngǎi ge ha hi con ngoisùi.

Tiab: Ngoisùi? Gúi síinè dablău, hi nai ě?

蝶: 外水?歸身仔溚潦,去哪吔?

Kied: Ngíam sŏnè.

杰: 拈船仔。

Tiab: Ìavi m he Longkieu, Fùsang ge sonè,

du íu zùngǐn ě.

蝶: 這位毋係琅琦,府城个船仔,都有主人吔。

45:04

Kied: Gòng săngfánè, ngăi zo-m-dèd

siinngin;

Tǒngsánngin, iu kieu dò mò qiong.

杰: 講生番仔, 偃做毋得承認;

唐山人,又喬着無像。

第 18 頁,共 31 頁 2021/9/2, 23:16

EP3 sasekauljan 僕人

2:37

Gìu: Lŏngkieu, mŏ gúanfù!

九: 琅琦,無官府!

4:10

Sùi: Nai qiong ňgdéu Hàgngǐn, hǎn hi

ngíam sŏn.

水: 哪像你兜客人,還去拈船。

Gìu: Gúanfù gòng a, Lŏngkieu, "gimti

fóngpú"! Bún én ìadéu, "cii săng cii

mied"!

Xì sŏnĭan, qiu hém én ìadéu, ná

săngfán ge ngintěu gáucái, gieu fad ge

qien?

Tiengóngngid, Tung'id, loi sú ngintěu,

ngăi cùdmien!

Sa há lŏi, ňg sŏng sán! Láu Tǔng'id ge ngǐntěu bún sángfánè!

Gòng, ngǎi tai gǐ ìadéu a, gìaigìad tèd! Ngǎi oi piog zòn Tùnglíangpú!

九: 官府講啊,琅琦,「禁地荒埔」! 分偲這兜,「自生自滅」!

死船員,就喊偲這兜,拿生番个人頭交差、繳罰个 錢?

天光日,通譯,來收人頭,偃出面!

續下來,你上山!摎通譯个人頭分生番仔!

講,偃替佢這兜啊,解決忒!偃愛贌轉統領埔!

6:20

Gìu: Téungĭuced, he Fúnggòng ge pìen ge Tŏngsánngĭn, sén dèd láu sángfán mŏ kiungiong la! Ai!

九: 偷牛賊,係風港該片个唐山人,生得摎生番無共樣 啦!唉!

Sùi: Msìi sěu, ngăi voi cùlí.

水: 毋使愁, 偃會處理。

11:40

Gìu: Ngiadpiang voi ce ngǐn! Ngǎidéu he góbùdjíong ge! Ngdéu, nangngoi qǐm visò hed!

九: 熱病會遭人!偃兜係高不將个!你兜,另外尋位所

歇!

27:00

Tiab: Hǎi gòi hò lè, hi zose! Hi a!

蝶: 鞋改好哩,去做事!去啊!

34:00

Kied: Ìa, Ájì lu hong siid, ňg bún ngǎi ge qǐen mai ge.

杰: 這,阿姐路項食,你分個个錢買个。

Tiab: Ng hi gíai hong o?

蝶: 你去街項喔?

Kied: Hăn măng do gíai hong a.

杰: 還盲到街項啊。

34:24

Tiab: Bionggóng, ňg hǎng gíai hong, zòn

íséngùan.

蝶: 放工,你行街項,轉醫生館。

Kied: Gǐdéu voi ma ngǎi sǎngfánè.

杰: 佢兜會罵儮生番仔。

Tiab: Ng táng dó lè, qiu táng m dò lè.

蝶: 你聽多哩,就聽毋着哩。

EP4 sacemecemel 蠻荒之境

1:52

Tiab: Ádigù!

第 22 頁,共 31 頁 2021/9/2, 23:16

蝶: 阿弟牯! (不太明白爲什麼劇組字幕翻譯不翻「弟弟

Brother」而是一定要翻成名字呢?)

Tiab: Qim fungmóè zo ngía bòngin,

gúangíun m voi qim ngía mafan a.

蝶: 尋紅毛仔做若保人,官軍毋會尋若麻煩啊。

Kied: Tincog oi hi Fùsăng bán sagtěu? Zo-

m-dèd liu há lời zàng vùg he?

杰: 定著愛去府城搬石頭?做毋得留下來整屋係?

Kied: Gǐdéu he oi séu vùg'è, ngǎi kong hi

zotěu iung năi măi tèd.

杰: 佢兜係愛燒屋仔, 個國去灶頭用泥埋忒。

Kied: Biong zòn hi la. Mŏ tifóng hò hong ě.

杰: 放轉去啦。無地方好囥吔。

Tiab: Ngǎi zo màge oi kong a?

蝶: 倨做麼个愛园啊?

3:55

Macuka: Ngǎi ìd vùg<mark>k</mark>á ngǐn, mǒ visò hò hi

ě, mog séu, ngăi ciigá zèu.

6:10

Kied: Voi dai ngǎi ájì zèu, qiu gìag zèu!

杰: 會帶僱阿姐走,就遽走!

7:03

Tiab: Ìa bún ňg.

蝶: 這分你。

Kied: Ìa vùg he Ámé dai dèn éndéu hì ge,

ňg m sìong zòn lời, mò síongkón, hăn

íu ngǎi.

Ngǎi láu gǐ zàng hò.

Ng zèu la, gidèd zòn lŏi kon ngăi.

杰: 這屋係阿姆帶等偲兜起个,

你毋想轉來,無相干,還有低。

22:05

Tiab: Ngǎidéu oi lòi qǐm sŏnǐan ge!

Gìu: Sŏnĭan mŏ di ìa! M dí hi naivi lè!

九: 船員無在這!毋知去哪位哩!

Gìu: Ng ìa zàg săngfánè, dai fǔngmófán lŏi,

zèu a!

九: 你這隻生番仔,帶紅毛番來,走啊!

Tiab: M bún ngăidéu ngib cún, voi íu ka dó

fungmófán lói.

Gidéu voi séu cúnè, láu ňg těubài séu

ngá vùg kiungiong.

蝶: 毋分偃兜入村,會有較多紅毛番來。

佢兜會燒村仔,摎你頭擺燒吾屋共樣。(煞氣!)

Gìu: Těubài, séu ngía vùg, he góbùdjíong

ge. Geha gòng go lè, cún dùhong, mǒ

sŏnĭan, zèu la!

第 25 頁,共 31 頁 2021/9/2, 23:16

九: 頭擺,燒若屋,係高不將个。該下講過哩,村肚項, 無船員,走啦!

Tiab: Cěusăng těungǐn tincog voi dóng tiong. Gǐ bún ngǎidéu ngib cún qǐm sŏnǐan, fǔngmófán láu Cěusǎng zòn pěníu, ňg he fǔngmófán ge xìduitěu.

蝶: 樵城頭人定著會當暢。佢分偃兜入村尋船員, 紅毛番摎樵城轉朋友,你係紅毛番个死對頭。

23:48

Tiab: Dai ngǎi hi ng ngíamsŏn ge tifóng, ngǎidéu zang bún ng qǐen.

蝶: 帶匪去你拈船个地方, 匪兜正分你錢。

27:10

Tiab: Ng těubài láu ngá bá, ngá mé gìug cùd Bòlid Zóng,
ngá bá he Hàggángǐn ě! Cěusǎng těungǐn gòng ge.

蝶: 你頭擺摎吾爸、吾姆逐出保力庄, 吾爸係客家人吔!樵城頭人講个。

Gìu: Ng ábá, he magmagfúng zèu cùd lời ge Hàggángǐn, dui sán ge pìen zèu cùd lời ge Hàggángǐn, gǐ m siid gòng he?

九: 你阿爸,係拍拍風走出來个客家人, 對山該片走出來个客家人,佢毋識講係?

Tiab: Sán ge ge pìen, he naivi ě?

蝶: 山个該片,係哪位吧?

Gìu: Múnsùdpú a, gǐ ciigá gòng ge a.
Dai dèn ìd ge sángfán ge semoiè,
gòng me he Múnsùdpú ge
sángfánè, pulog ge sìiiongngǐn a.
Sii dò kǐguai ho? Ngǎi me he a!
Bòlid Zóng a, m súlǐu
lŏilúbùdmǐn ge ngǐn.

九: 蚊蟀埔啊,佢自家講个啊。 帶等一个生番个細妹仔,講乜係蚊蟀埔个生番 仔,部落个使用人啊。 試著奇怪呴?捱乜係啊! 保力庄啊,毋收留來路不明个人。

Cúnngin: Těungin, voi zèu ě.

村人: 頭人,會走吔。

第 27 頁,共 31 頁 2021/9/2, 23:16

Gìu: Hăn íu ngoingin, voi lòi Lòngkieu

mŏ?

九: 還有外人,會來琅琦無?

Tiab: M voi íu ngǐn zai go lời lè.

蝶: 毋會有人再過來哩。

EP5 tinaidayananga cavilj a maljaljekuya 百年恩怨

12:16

Kied: Ng m gidèd lè? Ngăi hăn gidèd. Ng lǐkói Lŏngkieu, cǔn ngăi láu Ábá, sìong Ámé ge sĭijìed, ngăi qiu voi sóng lŏi. Gǐ dàgbài du hăng ìa tĭau lu, dai dèn ngăidéu hi ge pìen sună, gòng zai

gohi, qiu he pulog, gía ge vùg. Gí báumí, hàn he zòn dò ge, di ge gosíin.

杰: 你毋記得哩?偃還記得。你離開琅琦,存偃摎阿 爸,想阿姆个時節,偃就會上來。佢逐擺都行這條 路,帶等偃兜去該片樹林,講再過去,就係部落,厥 个屋。佢包尾,還係轉到該,在該過身。

> Ge pìen sunǎ, qiu di miendàng. 該片樹林, 就在面頂。

Tiab: Ngăi sìong hìlŏi lè. Ng lǐu di ìa, ngăi hi qǐm pulog.

Kied: Ngǎi těn ňg hi.

杰: 偓跈你去。

Tiab: Ngăi giang voi cùd siiqin, ngăi qidgá hi. Ge tiau lu, fai hăng.

EP6 venalet 叛變

12:20

Lim: Macuka, m pa, ngǎi hi qim iog'è.

Kied'è, lŏi!

林: 瑪祖卡,毋怕,偃去尋藥仔。

杰仔,來!

Gìu: Hăn m bán zèu! Ngiadpiang voi ce

ngin ge! Séu!

九: 還毋搬走!熱病會遭人个!燒!

特別致謝:

• 社群

臺中市余畹婕老師 徐瑞蓮小姐 管燕蕾小姐 Theo Yeh sallytai 花蓮縣黃瑞香老師

• 詞典

• 軟體

BlueGriffon jf open 粉圓 VS Code GitHub But Ko 字型 Google 雲端硬碟

編輯說明:

• 羅馬字:<u>教育部臺灣客語拼音</u>(GHSRobert flavor)

• 漢字:教育部推薦客語漢字

• 局部讀音依南四縣腔(雖然劇中似以北四縣腔爲主 @@)